

OLGU SUNUMU / CASE REPORT

doi: 10.17986/blm.2017127146

Türk Ceza Kanunu'nda Çocukların Cinsel İstismar Suçu: Beş Olgu Sunumu

Crime of Sexual Abuse of Children in Turkish Penal Code: Five Case Reports

Sunay Fırat¹, Yiğit İltas², Mete Korkut Gülmen³

¹Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Adana

²Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemeleri Hukuku Anabilim Dalı, Adana

³Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Adana

Abstract

Sexual abuse of children is a very important health problem; moreover, it is regarded as a serious crime in terms of psycho-social and legal aspects when it is dealt with possible reasons to appear in short and long terms. Protection of children is especially given much importance for crimes of sexual privacy all over the world.

In this study, it is aimed to protect children who are victims of this crime and to prevent this crime through the cases brought to Adana Heavy Penal Court with regard to crimes against the right of sexual privacy of children which is subject to sanctions in Turkish Penal Code.

Data belonging to their offenders and 5 victim children under 15 who have been brought/sent/have applied to 3 Numbered Heavy Penal Court of Adana Court House after January 2010 because of abuse of children and child neglect have been investigated retrospectively.

When our cases are evaluated, it is understood that one girl at the age of 13 years 11 months has been pushed to prostitution out of 5 cases. It is learned that 4 victim children of our cases at the age of 12 years 3 months, 12 years 10 months, 13 years 9 months and 14 years 7 months have been forced to marry illegally, brought to hospital due to illness after giving birth and/or for giving birth and concerning health officials filed a criminal complaint to the security office and legal process started for them.

Abuse of children can happen in any place of the world, and it is understood that it is so common when you deal with the case. As the number of professionals and their sensitivity and their knowledge increases, concerning numbers generally increase too. As it can be seen, medicine, law and social service departments must work cooperatively for the evaluation of abuse of children. Remedying the deficiencies for this point will be a significant development for our country.

As a result, it is a requirement for our country that necessary coordination and cooperation between concerning institutions should be provided for prevention of child neglect and abuse of children.

Keywords: Abuse of Children; Child; Early Age Marriages; Prostitution; Turkish Penal Code.

Özet

Çocuğun cinsel istismarı önemli bir sağlık sorunu olmakla birlikte, kısa ve uzun dönemde ortaya çıkabilecek sonuçları ele alındığında, psiko-sosyal ve hukuksal açıdan oldukça ciddi bir suç olarak kabul edilmektedir. Dünyada cinsel dokunulmazlığa karşı suçlarda özellikle çocukların korunması büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışmada, Türk Ceza Kanun'unda yaptırma bağlanan çocukların cinsel dokunulmazlığı hakkına karşı işlenen çocuğun cinsel istismarı suçuna ilişkin Adana Ağır Ceza Mahkeme'sinin önüne getirilen olgular üzerinden, bu suçların mağduru çocukları koruyabilmeyen ve önleyebilmeyenin tartışılması amaçlanmıştır.

Ocak 2010 tarihinden sonra Adana Adliyesi 3 nolu Ağır Ceza Mahkeme'sine çocuk istismarı ve ihmali nedeniyle getirilen/gönderilen/başvuran 15 yaş altı 5 tane mağdur çocuğa ve faillerine ait veriler geriye dönük olarak incelenmiştir.

Olgularımız değerlendirildiğinde; 5 olgudan 13 yaş 11 aylık olan kız çocuğunun fuhuşa sürüklendiği öğrenilmiştir. Olgularımızın 12 yaş 3 ay, 12 yaş 10 ay, 13 yaş 9 ay ve 14 yaş 7 aylık olan ve 4 mağdur çocuğun erken yaşta gayri resmi olarak evlendirildiği, gebelik sonrası hastalanma ve/veya doğum nedeniyle hastaneye getirilmiş ve ilgili sağlık kurum yetkilileri tarafından emniyete suç duyurusunda bulunularak yasal süreçlerin başlatıldığı öğrenilmiştir.

Çocuk istismarı dünyanın her yerinde görülebilmekte ve konunun üzerine gidildikçe sıklığının oldukça fazla olduğu anlaşılmaktadır. Konu ile ilgili profesyonellerin sayısı, duyarlılıkları ve bilgileri arttıkça sıklıkla ilgili rakamlar da artmaktadır. Görüldüğü gibi istismar olgularının değerlendirilmesinde tıp, hukuk ve sosyal hizmetler alanlarının işbirliği içinde çalışılması esastır. Bu alanlardaki eksikliklerin giderilmesi ülkemiz için önemli bir gelişme olacaktır.

Sonuç olarak; çocuk istismarı ve ihmalinin önlenmesi için; konuyla ilgili olan kurumlar arasında gerekli koordinasyon ve işbirliğinin sağlanması ülkemiz için bir gereksinimdir.

Anahtar Kelimeler: Cinsel istismar; Çocuk; Erken yaş evlilikler; Fuhuş; Türk Ceza Kanunu.

Sorumlu Yazar: Sunay Fırat

Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Adana

E-posta: sunayfirat@gmail.com

Geliş:10.05.2016 Düzeltme:09.08.2016 Kabul:06.03.2017

1. Giriş

İstismar kelime anlamı olarak birinin iyi niyetini kötüye kullanma, sömürme, yararlanma, işletme olarak ifade edilmektedir (1,2).

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), çocuk istismarını, “çocuğun sağlığını, fiziksel ve sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen bir yetişkin, toplum veya ülke tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan davranışlar” biçiminde tanımlamıştır (3). Çocuğun cinsel istismarı ise psiko-seksüel gelişimi tamamlanmamış ve yaşı küçük olan bir çocuğun, bir yetişkin tarafından cinsel uyarım ve doyum için kullanılması biçiminde ifade edilmektedir (4,5).

Türkiye'nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin 1. madde'sinde ve Türk Ceza Kanunu'nun 6. maddesinde tanımlanan çocuk deyiminden henüz on sekiz yaşını tamamlamamış kişi anlaşılmalıdır ve uluslararası düzenlemelere (6) paralel olarak Türk Hukuk Sisteminde de çocuğun cinsel dokunulmazlığı hakkının, iradesi dışında ya da iradesinin cebir, tehdit, hile ya da başka nedenlerle ihlal edilmesi yasaklanmıştır. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 103. Maddesinin 1. fıkrasında çocukların cinsel istismarı suçunun basit şekli, on beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış ve on beş yaşını tamamlamış olup on sekiz yaşını tamamlamamış olan çocuklara karşı ise sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranış olarak tanımlanmıştır (7-12). Aynı maddenin diğer fıkralarında ise suçun nitelikli haline, yani cezayı ağırlaştırıcı hallerine, yer verilmiştir (13).

Bu çalışmada, Türk Ceza Kanununda yaptırıma bağlanan ve çocukların cinsel dokunulmazlığı hakkına karşı işlenen çocuğun cinsel istismarı suçuna ilişkin Adana Ağır Ceza Mahkeme'sinin önüne getirilen olgulara yer verdikten sonra, cinsel istismar suçunun mağduru çocukları koruyabilmek ve çocukların bu suçlardan mağdur olmalarını önleyebilmek için etkili olacağı düşünülen çeşitli çözüm önerileri sunulmaya çalışılmıştır.

Ocak 2010 tarihinden sonra Adana Adliyesi 3 nolu Ağır Ceza Mahkeme'sine çocuk istismarı ve ihmali nedeniyle getirilen/gönderilen/başvuran 15 yaş altı 5 mağdur çocuğa ve faillerine ait veriler geriye dönük olarak incelenmiştir.

Çalışmamızın etik kurul onayı ve ilgili kurumlardan gerekli izinleri alınmıştır.

2. Olgular

Olgular

Olgular tarihinden önce 7. sınıfa giden, anne-babayla birlikte yaşayan 13 yaş 11 aylık kız çocuğu. Mağdurenin babasının beyanlarından olay tarihinden önce kızlarının kendileri ile birlikte yaşadığı sırada, okula gitmek istemediği ve bu yüzden “kızını kendi rızası ile” akrabaları olan

bir erkekle nişanlandırıldığı ve reşit olduktan sonra evlendirileceği anlaşılmıştır. Mağdur çocuğun beyanlarından ise nişanlısı tarafından cinsel istismara maruz kaldığı ve mağduru olduğu istismar olayının ailesi tarafından öğrenildiğinde, onların kendisine baskısı uyguladığı ve bu baskılar sonucu evden kaçıp Adana iline geldiği öğrenilmiştir. Adana otogarında bulunduğu sırada daha önceden TV'deki müzik kanallarından cep telefonu numarasını aldığı ve birkaç kez görüştüğü şüpheliyi aradığı ve kendisini otogardan almasını istediği anlaşılmıştır. Mağdur çocuğun, telefonla araması üzerine otogara gelen ve ilk kez karşılaştığı kişilerle birlikte gittiği, onların evlerinde haftalarca kaldığı ve bu dönemde şüphelilerin çocuğa zorla pornografik nitelikte film seyrettirdikleri ve onların cinsel istismarlarına maruz kaldığı anlaşılmıştır.

Çocuğun şüphelilerin evinde zorla alıkonulduğu dönemde, şüphelilerce para karşılığı başka erkeklere satıldığı ve fuhuşa zorlandığı öğrenilmiştir. Çocuğa o dönemde tanıştığı bir kadının yardım etmesi üzerine, olay polise intikal etmiş ve yasal süreç başlatılmıştır. Kız çocuğunun doktor raporu sonucundan; vücudunda hayati tehlike oluşturmayacak, basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte darp bulgularının olduğu ve himen perforasyonunun bulunduğu anlaşılmıştır. Adli Tıp Kurumu'nun raporuna göre ise; mağdurenin yaşadığı olaylar nedeniyle beden ve ruh sağlığının bozulduğu anlaşılmıştır.

Sanıklar, Türk Ceza Kanun'unun (TCK) ilgili maddelerince; çocuğun nitelikli cinsel istismarı, çocukları fuhuşa teşvik etmek veya yaptırmak veya aracılık etmek, kişiyi hürriyetinden yoksun kılmak suçlarından cezalandırılmışlardır.

Olgular

Olgular tarihinde 14 yaş 7 aylık ilköğretim mezunu kız çocuğu. 15 yaşından küçük kız çocuğunun, babasının cezaevinde olduğu sırada, suç tarihinde 18 yaş 3 aylık sanık ile imam nikahı ile evlendiği, sanığın mağdure ile onun rızası dahilinde birden fazla kez cinsel ilişkiye girdiği, sanık ile mağdurenin 3 yıldır birlikte karı-koca hayatı yaşadıkları ve bu birliktelikten 3 yaşında bir kız çocuklarının olduğu öğrenilmiştir. Mağdurenin, babasının cezaevinde olduğu sırada, kendi rızası ile sanık ile birlikte kaçtığı ve olay yetkili mercilere bildirilinceye kadar da sanık ile birlikte yaşadığı anlaşılmıştır.

Mağdurenin babasının cezaevinden çıktıktan sonra, savcılığa kızının kaçırıldığı ile ilgili olarak suç duyurusunda bulunduğu ve şikayetçi olduğu öğrenilmiştir.

Sanığın, mağdure ile resmi nikah (yetkili merciler önünde hukuka uygun olarak yapılan evlenme akdi) yapılarak evlenmeleri nedeniyle sanık hakkında açılan dava-

nın teciline (ertelenmesine) (ertelemenin “failin/sanığın geçmişteki hali” ve “ileride suç işlemekten çekinmesine neden olacağı konusunda mahkemeye kanaat gelmesi” durumunda uygulanması öngörülmektedir şeklinde karar verilmiştir.

Olgu 3

13 yaş 9 aylık okula hiç gönderilmemiş ve okumaz yazma bilmeyen kız çocuğu. Mağdur kız çocuğunun ve sanığın ailelerinin rızası ile 15 yaşından küçük mağdurenin suç tarihinde 31 yaşında okur-yazar olan sanık ile resmi olmayan bir şekilde evlendirildiği, sanığın mağdur çocuk ile “onun rızası dahilinde” birden fazla kez cinsel ilişkiye girdiği, sanık ile mağdurenin 11 aydır birlikte karı-koca hayatı yaşadıkları öğrenilmiştir. Olay tarihinde sağlık problemi nedeniyle hastaneye gelen mağdur kız çocuğunun 6 aylık hamile olduğunun anlaşılması üzerine hastane yetkililerince emniyete suç duyurusunda bulunmuş ve yasal süreç başlatılmıştır.

Yargılama sonucunda, olay tarihinde mağdur çocuğun 15 yaşından küçük olması sebebiyle, sanığın 15 yaşından küçük çocuğun cinsel istismarına ilişkin Türk Ceza Kanunu’nun 103. Maddesi kapsamında suçunun sabit olduğuna karar verilmiştir. Sanık Türk Ceza Kanununda öngörülen yasal artırım ve indirim maddeleri de dikkate alınarak cezalandırılmıştır. Bunun yanı sıra sanığın anne ve babası ile velayet haklarını ortak kullanan kız çocuğunun anne ve babalarının velayet hakkını kötüye kullanarak tarafların evliliklerine rıza gösterdikleri, sanığın cinsel istismar suçuna yardım ettikleri sonucuna varılarak cezalandırılmalarına karar verilmiştir.

Mağdurun ve sanığın babalarının cinsel istismar suçuna katılmaktan ötürü Türk Ceza Kanununda öngörülen yasal artırım ve indirim maddeleri de dikkate alınarak 3’er yıl 4 ay hapis cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiştir. Ancak, kız çocuğu ve sanığın annelerinin, Güneydoğu Anadolu bölgesinin Mardin şehriden göç ettikleri, geldikleri yörenin sosyo-kültürel yapısına bakıldığında erkek egemen bir topluluk olduğu ve o toplulukta kadınların söz haklarının bulunmadığı ve bu tür evlilik olaylarında genellikle aile reisi sayılan kocaların rıza ve iradelerinin arandığı gibi nedenlerden ötürü suç işleme kastı ile hareket etmedikleri sonucuna varılmış ve beraatlerine karar verilmiştir.

Olgu 4

Olay tarihinde, 12 yaş 3 aylık okur-yazar kız çocuğu. Mağdur kız çocuğunun ve sanığın ailelerinin rızası ile 15 yaşından küçük kızın suç tarihinde 21 yaşında olan sanık ile gayri resmi olarak evlendirildiği, sanığın mağdur çocuk ile onun rızası dahilinde birden fazla kez cinsel ilişki-

ye girdiği sanık ile mağdurenin 2 yıldır birlikte karı-koca hayatı yaşadıkları öğrenilmiştir.

İki yıl sonra, mağdurenin resmi olmayan evliliğinden (birlikteliklerinden) gebe kaldığı ve çocuğunu doğurmak üzere hastaneye getirildiği ve sezaryenle doğum yaptığı öğrenilmiştir. Hastaneye doğum için getirilen küçük yaş-taki çocuğun, anne ve babasının zoruyla evlendirildiğinin anlaşılması üzerine hastane yetkililerince emniyete suç duyurusunda bulunmuş ve yasal süreç başlatılmıştır.

Kız çocuğunun ve sanığın anne ve babalarının, çocuğun yaşının nüfus kayıtlarında 15 yaşından küçük olduğunu bilerek resmi olmayan şekilde evlendirmek suretiyle çocuğun cinsel istismar suçuna katıldıkları anlaşılmıştır.

Olgu 5

12 yaş 10 aylık ilkökul mezunu kız çocuğu. 15 yaşından küçük olan mağdur çocuğun suç tarihinde 18 yaşındaki sanık ile birlikte kaçtığı, sanığın mağdur çocuk ile onun rızası dahilinde birden fazla kez cinsel ilişkiye girdiği, birlikte kaçtıktan yaklaşık 3 ay sonra ise çocuğun ve sanığın ailelerinin anlaşması sonucunda düğün yaptıkları ve gayri resmi olarak evlendikleri öğrenilmiştir.

Düğünden kısa bir süre önce başlık parası (bazı bölgelerde, evlenirken damadın ailesinin gelinin babasına ödemesi gereken para veya mal vs.) yüzünden sanığın ve mağdurenin aileleri arasında tartışma yaşandığı öğrenilmiştir. Yaşanan tartışmanın ardından, mağdurenin babasının başlık parası anlaşmazlığı yüzünden bu evliliğe izin vermeyeceği ile ilgili dedikoduların çıkması üzerine mağdur çocuğun sanık ile anlaşarak kaçtığı ve cinsel ilişkiye girdiği öğrenilmiştir.

Sanığın 12 yaş 10 aylık çocuğu alıkoyup birden fazla kez cinsel ilişkiye girmek suretiyle cinsel istismarda bulunduğu anlaşıldığından Türk Ceza Kanunun ilgili maddeleri gereğince cezalandırılması istemi ile kamu davası açılmıştır.

Çocuğun yaşının nüfus cüzdanında yazılandan daha büyük olduğu mağdurun ailesi tarafından iddia edilmiş ve bu nedenle Çukurova Üniversitesi’nde multidisipliner bir değerlendirme konseyi olan, Çocuk İstismarı ve İhmali Değerlendirme Konseyi tarafından olaydan 3-5 ay sonra gerekli fiziksel ve ruhsal muayeneleri yapılmış ve kemik grafileri istenmiştir. Değerlendirme sonucuna göre; mağdurenin 16 yaşını bitirmiş, 18 yaşını bitirmemiş olduğuna ve ruh sağlığının bozulmadığına ilişkin rapor verildiği öğrenilmiştir.

Yargılama sonucunda, olay tarihinde mağdurenin 15 yaşından küçük olduğu, sanığın 15 yaşından küçük çocuğa cinsel istismarına ilişkin Türk Ceza Kanunu’nun 103. Maddesi kapsamında çocuğun cinsel istismar suçunu işlediği gerekçesiyle yasal artırım ve indirim maddeleri

de dikkate alınarak cezalandırılmasına karar verilmiştir. Ancak verilen cezanın miktarı, sanığın kaçma şüphesinin bulunmaması ve tutuklama kararına dayanak olan sebeplerin ortadan kalkması nedeniyle (bihakkın tahliyesi), tutuklanan sanığın salıverilmesine karar verilmiştir.

3. Tartışma ve Sonuç

Çocuğun cinsel istismarı ile ilgili gerçek epidemiyolojik verilere ulaşmak zordur. Çünkü istismara uğrayan mağdurların yalnızca %15'i bildirimde bulunmaktadır (14). Yirmi ülkede yayınlanmış toplam 24 çalışmayı içeren bir derlemede cinsel istismar oranlarının kız çocuk ve ergen kızlar için %7-36, erkek çocuk ve ergen erkekler için ise %3-29 arasında değiştiği belirtilmektedir (15). Kız çocuklarında üç kat daha fazla görüldüğü belirtilen cinsel istismar suçundan daha çok küçük yaşta çocukların mağdur olduğu belirtilmektedir (16-19).

İstismarın sık ve uzun süreli olması, istismar eyleminin penetrasyonla sonuçlanması ve çoğu zaman çocuk üzerinde zor kullanılarak gerçekleştirilmesi, istismar edenin tanıdık olması gibi durumlarda yaşananların mağdur çocuk üzerinde daha yıkıcı ve kalıcı etkilere yol açabileceği bilinmektedir (20).

Failler ya da suça iştirak edenler tarafından çocukların cinsel dokunulmazlığı hakkını ihlal ederek gerçekleştirilen cinsel istismar suçu toplumsal anlamda önemli bir sağlık sorunu olmakla birlikte, kısa ve uzun dönemde ortaya çıkabilecek sonuçları ele alındığında, psiko-sosyal ve hukuksal açıdan oldukça ciddi bir suç olarak kabul edilir.

Çocuk evlilikleri, diğer adıyla erken yaş evlilikler, 18 yaş altında, çocuğun fiziksel, fizyolojik ve psikolojik olarak evlilik ve çocuk sahibi olmak gibi sorumlulukları taşımaya hazır olmadan yapılan evlilik olarak tanımlanmaktadır (21). 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre ergin olma ve evlenme yaşı (erginlik, madde 11), on sekiz yaşın doldurulmasıyla başlar. Evlenme kişiyi ergin kılar. Ergin kılınma (madde 12), on beş yaşını dolduran küçük, kendi isteği ve velisinin rızasıyla, mahkemece ergin kılınabilir (22).

Olgularımızdan erken yaşta evlendirilen 5 kız çocuğunun (13 yaş 11 ay, 14 yaş 7 ay, 13 yaş 9 ay, 12 yaş 3 ay ve 12 yaş 10 ay kız çocukları) evlendirildiği kişi çocuğun cinsel istismarı suçundan, bu kişilerin anne-babaları ise bu suça iştiraktan yargılanmışlar ve TCK 5237 sayılı kanuna göre ceza almışlardır.

Olgularımız değerlendirildiğinde; 5 olgudan 13 yaş 11 aylık olan kız çocuğunun fuhuşa sürüklendiği öğrenilmiştir. 12 yaş 3 ay, 12 yaş 10 ay, 13 yaş 9 ay ve 14 yaş 7 aylık olan ve 4 mağdur çocuğun erken yaşta gayri resmi olarak evlendirildiği, gebelik sonrası hastalanma

ve/veya doğum nedeniyle hastaneye getirilmiş ve ilgili sağlık kurum yetkilileri tarafından emniyete suç duyurusunda bulunularak yasal süreçlerin başlatıldığı öğrenilmiştir. Yasal süreçte, ilgili sağlık kuruluşundan bir mağdureye “Beden ve Ruh Sağlığının Bozulduğu” raporunun verildiği, sanıkların yasal artırım ve indirim maddeleri de dikkate alınarak TCK’na göre ceza aldıkları saptanmıştır.

Mağdur üzerinde baskı veya başka şekilde etki kurarak cinsel istismar suçunu işleyen failler ya da ebeveynler suçu işleyen ya da suça iştirak eden konumdadırlar. Dolayısıyla bu kişilere karşı mağdurların “rızasından” bahsetmek mümkün olmayacaktır ve fiil aslında cinsel istismarı oluşturmaktadır (9-11). Olgularımız bu bağlamda değerlendirildiğinde, 5 olgumuzun da failleri ve/veya ebeveynleri mağdur çocukların “kendi rızaları” ile cinsel ilişkide bulduklarını ifade etmişlerdir. Suçu işleyen ya da iştirak konumundaki faillerin ve/veya ebeveynlerin bu söylemleri, mağdur çocuklara baskı veya başka şekilde etki kurarak işlenen fiilin, cinsel istismar suçunu olduğu gerçeğini değiştiremez.

Gebelik, cinsel istismar olgularında gerçekleşebilecek istenmeyen bir sonuç olabilir. Bu nedenle çocuğun cinsel istismarı olgularında kadının (çocuk mağdurun) rızası alınmak koşuluyla yasal süreçler içerisinde gebeliğin akıbetine karar verilmelidir (23). Nitekim olgularımızın üçünde gebelik olduğu, bir olguda olay tarihinde çocuğunun 3 yaşında olduğu, diğer olgumuzun hastaneye doğum yapmak üzere geldiği ve üçüncü olgumuzun ise 6 aylık gebeliği sırasında rahatsızlandığı için hastaneye getirildiği ve hastane yetkilileri tarafından yasal süreç başlatıldığı öğrenilmiştir.

Olgularımızdan sadece birine sağlık kuruluşu tarafından yapılan değerlendirme sonucunda “beden ve ruh sağlığının bozulduğu” raporu verilmiş ve ilgili mahkeme tarafından bu rapor dikkate alınarak cinsel istismar suçu failleri ve iştirakçileri TCK’ya göre cezalandırılmışlardır. Ancak mevcut (TCK 5237 sayılı kanun) yasanın cinsel suçlara ilişkin hükümlerinde değişiklik yapılmadan önce bu suçlarla ilgili maddelerde mağdurun “ruh sağlığının bozulması” kavramına yer verilmekteydi; ancak bozukluk derecelendirilmemişti. TCK ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 6545 sayılı kanunla getirilen yeni değişiklikle birlikte ruh sağlığının bozulması ibaresi çocukların cinsel istismarına ilişkin hükümden kaldırılmıştır. Bu durumun mağdurların ruh sağlığına ilişkin yapılması gereken gözlem, takip ve tedavilerin aksamasına yol açabileceği düşünülmektedir.

Çocuğun cinsel istismarı suçunu düzenleyen 103. Maddede yaş, suçun unsurudur (24). Bu nedenle çocuğun yaşının, beyan edilen yaş ile uyuşması diğer bir ifadeyle nüfus ve kemik yaşının aynı olması, somut gerçeği ara-

yan ceza hukuku açısından önemlidir. Olgularımızdan birinde (5. Olgu) çocuğun yaşının nüfus cüzdanında yazılandan daha büyük olduğu mağdurun ailesi tarafından iddia edilmiş ve gereken tıbbi incelemeler yapılmış ve alınan raporda mağdurenin yaşının 16 yaşını bitirmiş, 18 yaşını bitirmemiş olduğuna kanaat getirilmiştir. Ülkemizde, nüfus kayıtlarının tutulması ile ilgili olarak bazı sıkıntıların da olduğu bilindiğinden, mağdurun yaşının tespit edilmesi gerekmektedir. Yaş tespitinde mağdurun fizik muayenesinin yanı sıra mutlaka radyolojik inceleme ile kemik yaşının da tespiti yoluna gidilmelidir (25-26).

Cinsel istismar, yaşamın ileriki dönemlerinde ortaya çıkabilecek ruh sağlığı sorunlarıyla yakından ilişkilidir (27). Çocukluğunda cinsel istismara uğrayanların değerlendirildiği 43 yıllık bir izleme çalışmasında bu kişilerde alkol-madde kötüye kullanımı, travma sonrası stres bozukluğu (TSSB), kişilik bozuklukları, psikotik bozukluklar, affektif bozukluklar ve diğer anksiyete bozukluklarının görülme oranının arttığı saptanmıştır (28).

Birçok kez cinsel istismara maruz kalma ile istismar sonrası ruhsal bozukluk gelişimi arasında da ilişki saptanmıştır. Bir araştırmada, birçok kez cinsel istismara uğrama ve cinsel istismarla birlikte fiziksel şiddetin bulunmasının istismar sonrasında mağdurun ruh sağlığını olumsuz etkilediği saptanmıştır (29). Ayrıca istismarın tipi de sonrasında gelişen psikopatolojileri etkileyebilmektedir. Penetrasyon içeren bir cinsel istismarın ileride görülen TSSB belirtileri için belirleyici olduğu saptanmıştır (30). Bu bağlamda istismarın penetrasyon içerdiği, fiziksel şiddet kullanılarak gerçekleştiği ve/veya birçok kez yinelenen olgularda istismar sonrası psikopatoloji gelişimi açısından büyük risk olduğu bilinmeli, izlemede buna yönelik önlemler alınmalıdır. Bunun yanı sıra, istismar öncesinde herhangi bir psikiyatrik tanı konulmuş olma, yineleyen istismara uğramış olma ve istismar ile birlikte fiziksel şiddet uygulanması gibi etkenlerin birlikte olduğu durumlarla cinsel istismar sonrası ruhsal bozukluk gelişimi arasında güçlü bir ilişki olduğu saptanmıştır. Özellikle bu üç özelliğe birden sahip olguların psikiyatrik izlemesinde daha da dikkatli olunması, gelişmesi olası psikopatolojilerin saptanması ve tedavisi açısından faydalı olacaktır (31).

Yapılan diğer araştırmalarda istismara uğrayan çocukların %20-50'sinde herhangi bir psikiyatrik belirti olmayabileceği gibi, sonraki dönemlerde cinsel istismar mağdurlarında kaygı bozuklukları, uyku bozuklukları, duyu durum bozuklukları, anksiyete bozuklukları, davranım bozukluğu, yeme bozuklukları, travma sonrası stres bozuklukları (TSSB), sınırda kişilik bozukluğu, dissosiyatif yaşantılar, kendine zarar verme, intihar eğilimleri, madde bağımlılığı gibi psikiyatrik bozuklukların gelişebileceği

bildirilmiştir (32-34).

Cinsel istismar konusunda çocuklara nelerin uygun davranışlar olduğunun öğretilmesi, gerektiğinde hayır diyebilmeleri ve yardım alabilecekleri kimselerin olduğu öğretilmelidir (35). Çocukların bu konulardaki eğitimine çok erken yaşlarda başlanabilir ve her kademede yaşa uygun rehberlik programları yapılabilir (36). İstismar eyleminin ardından kısa sürede, çocuğu değerlendirebilmek ve ilgili sağlık kuruluşlarında düzenli takibe alabilmek, yeterli aile ve çevre desteğini sağlayabilmek, çocuktaki travmanın akut etkilerini azaltmaya yarar. Ancak uzun dönemde bu çocukların ciddi psikiyatrik ve sosyal problemler yaşayabileceği de unutulmamalıdır.

Çocukluk çağı cinsel istismarının önlenmesi ve istismar sonrasında mağdurların psikiyatrik değerlendirilmesi, tedavileri ve izlemleri toplum ruh sağlığı açısından önem taşımaktadır. Özellikle istismar sonrası ruhsal hastalıklar ile ilişkili özelliklerin belirlenmesi, bu olguların değerlendirilmesinde ve takibinde klinisyenlere yol gösterici olabilecektir. Bu nedenler ile ikinci basamak ve üniversite hastanelerinde Çocuk İzlem Merkezleri ve Çocuk Koruma Birimlerinin sayıları artırılabilir. Bu kurumlarda çocuklarla çalışan tüm meslek elemanlarına konu ile ilgili farkındalık eğitimleri yapılabilir.

Sonuç olarak; çocuk istismarı ile ilgili yasal düzenlemelerin gözden geçirilmesi, çocuğu istismar edenlerin yargılaması yapılırken sürecinin uzamasına neden olan aksaklıkların giderilmesi ve konuyla ilgili olan kurumlar arasında gerekli koordinasyon ve işbirliğinin sağlanması çocukların cinsel suçların mağduru olmasının engellenmesi için bir gereksinimdir.

Kaynaklar

1. Turkish Language Association, General Turkish Dictionary. [cited 2016 march 13]; available at http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=%C4%B0ST%C4%B0SMAR Erişim Tarihi: 08.03.2016.
2. Ejder Yılmaz Hukuk Sözlüğü, Yetkin Yayınları Ankara 2006 sayfa 328.
3. http://www.who.int/violence_injury_prevention/resources/publications/en/guidelines_chap7.pdf. 1 Eylül 2015.
4. Polat O. Cinsel İstismar. İçinde: Polat O, Editör. Tüm Boyutlarıyla Çocuk İstismarı, Cilt 1-Tanımlar. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2007;93-158.
5. Burt MR, Estep RE. Who is a victim? Definitional problems in sexual victimization. *Victimology: An International Journal*, 1981;6(1-4):15-28.
6. Örün E., Tatlı, MM. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne Göre Türk Çocuklarının Sağlık ve Sosyal Hakları Açısından Durumu. *Yeni Tıp Dergisi*, 2012;29(3),132.
7. <http://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5237.html>. 1 Eylül 2015.
8. Yurtcan E. (2005). Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar. *Yeni Türk Ceza Kanunu*. İstanbul Barosu Yayın Kurulu. 176-81

9. Polat O. (2001). Çocuk ve Şiddet. Der Yayınları, İstanbul, 207-314.
10. <http://www2.tbmm.gov.tr/d24/1/1-0918.pdf>. Erişim Tarihi: 2 Eylül 2015.
11. <http://www.cte-ds.adalet.gov.tr/dosyalar/mevzuat/kanunlar/ckk.pdf>. 2 Eylül 2015.
12. Soyaslan, D. Ceza hukuku özel hükümler. Gözden Geçirilmiş 5. Baskı, Yetkin Basımevi, Ankara, Türkiye. 2005;182.
13. Yalvaç G Türk Ceza Kanunu. Karşılaştırmalı-Gerekçeli TCK, CMK, CGTİK ve İlgili kanunlar ile Yönetmelikler Kitabı. G Yalvaç (Ed), Ankara. Adalet Yayınevi, 2005; s.218-24.
14. İşeri E. Cinsel istismar: İçinde Çuhadaroğlu Çetin F, Pehlivan Türk B, Ünal F, Uslu R, İşeri E, Türkbay T, Coşkun A, Miral S, Motavallı N (editörler). Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Temel Kitabı. Hekimler Yayın Birliği, Ankara, 2008;470-477.
15. Finkelhor D. The international epidemiology of child sexual abuse. Child Abuse Negl, 1994;18:409-417.
16. Kara B, Biçer Ü, Gökalp A. Çocuk istismarı. Çocuk Hastalıkları ve Sağlığı Dergisi, 2004;47:140-151.
17. Dubowitz H. Preventing child neglect and physical abuse. Pediatr Rev.,2002;23:191-196.
18. Gorey GM, Leslie DR. (1997). The prevalence of child sexual abuse: integrative review adjustment for potential response and measurement biases. Child Abuse Negl.,1997;21:391-398.
19. Dube SR, Anda RF, Whitfield CL, Brown DW, Fellitti JW, Dong M, Giles WH. Longterm consequences of childhood sexual abuse by gender of victim. Am J Prev Med., 2005;28:430-438.
20. Beitchman JH, Zucker KJ, Hood JE, DaCosta GA, Akman D. (1991). A review of the short-term effects of child sexual abuse. Child Abuse Negl., 15:537-556.
21. Nour NM. (2009). Child marriage: a silent health and human rights issue. Rev Obstet Gynecol, 2: 51-6.
22. <http://yayin.adalet.gov.tr/kanunlar/mk.htm>. Erişim Tarihi: 17 Eylül 2015.
23. <https://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5237.html> TCK, Beşinci Bölüm, Çocuk Düşürtme, Düşürme veya Kısırlaştırma, madde 99/6. Erişim Tarihi: 26 Mart 2016.
24. Aras, B. Hukuk ve ceza mahkemelerinin yaş tespiti kararlarının birbirine etkisi. Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, 2015;5(5).
25. Gök Ş., Erölçer N., Özen C. Adli tıpta Yaş Tayini. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi, Basım Atölyesi, İstanbul, 1985;
26. Horozgil, D. Çocukların Cinsel İstismarı Suçunun Basit Şekli. TBB Dergisi, 2011;(93):108-146)
27. Fergusson DM, Boden JM, Horwood LJ. Exposure to childhood sexual and physical abuse and adjustment in early adulthood. Child Abuse Negl 2008; 32:607-619.
28. Cutajar MC, Paul ME, Ogloff JRP, Thomas SD, Wells DL, Spataro J. Psychopathology in a large cohort of sexually abused children followed up to 43 years. Child Abuse Negl 2010; 34:813-822.
29. Soylu N, Şentürk Pılan B, Ayaz M, Sönmez S. Study of factors affecting mental health in sexually abused children and adolescent. Anadolu Psikiyatri Dergisi, 2012; 13:292-298.
30. Glover DA, Loeb TB, Carmona JV, Sciolla A, Zhang M, Myers HF, et al. Childhood sexual abuse severity and disclosure predict posttraumatic stress symptoms and biomarkers in ethnic minority women. J Trauma Dissociation 2010; 11:152-173.
31. Taner, H. A., Çetin, F. ve ark. Cinsel istismara uğrayan çocuk ve ergenlerde psikopatoloji ve ilişkili risk etkenleri. Anatolian Journal of Psychiatry 2015; 16:294-300.
32. Kendall-Tackett KA, Williams LM, Finkelhor D. (1993). Impact of sexual abuse on children: a review and synthesis of recent empirical studies. Psychol Bull., 113:164-180.
33. Polusny MA, Follette VM. (1995). Long-term correlates of child sexual abuse: theory and review of the empirical literature. Appl Prev Psychol., 4:143-166.
34. Öztop DB, Özcan OO. Cinsel istismar vakalarının sosyodemografik ve klinik özelliklerinin değerlendirilmesi, The Sociodemographic and Clinical Evaluation of Sexually Abused Children. New/Yeni Symposium Journal;48(4):270-276. Available from: <http://www.yenisempozyum.net/Pdf/TR-YeniSempozYum-97e2e73a.PDF>.
35. Türkbay T, Söhmen G, Söhmen T. Çocuk ve ergenlerde cinsel kötüye kullanım klinik bulguları, olası sonuçları ve önleme. TC Milli Eğitim Bakanlığı Kartal Rehberlik ve Araştırma Merkezi, http://kartalram.gov.tr/RehberOgretmen/Dokumanlar/KISISEL_GELISIM/CocukveErgenlerdeCinselKotuyeKullanım.doc
36. Zara-Page A. Cinsel istismara bağlı travma: psikolojik tedavi süreçleri ve ilkeleri. Türk Psikoloji Yazıları, 2004;7(14): 15-21.